EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 28. 5. 2024
COM(2024) 203 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o výkone delegovaných právomocí prenesených na Komisiu na základe smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2397 z 12. decembra 2017 o uznávaní odborných kvalifikácií v oblasti vnútrozemskej plavby a o zrušení smerníc Rady 91/672/EHS a 96/50/ES

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

A RADE

o výkone delegovaných právomocí prenesených na Komisiu na základe smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2397 z 12. decembra 2017 o uznávaní odborných kvalifikácií v oblasti vnútrozemskej plavby a o zrušení smerníc Rady 91/672/EHS a 96/50/ES

1. ÚVOD

Smernicou (EÚ) 2017/2397 sa po prvýkrát zavádza harmonizovaný systém osvedčovania a uznávania odborných kvalifikácií osôb prevádzkujúcich plavidlá na vnútrozemských vodných cestách, čo držiteľom osvedčenia umožňuje pôsobiť na vodných cestách v celej EÚ. Cieľom smernice je odstrániť prekážky mobility pracovnej sily, zlepšiť bezpečnosť, rozvíjať zručnosti a zamestnateľnosť mladých ľudí, umožniť všetkým členom posádok lepšie kariérne vyhliadky a uľahčiť prechod skúsených pracovníkov z iných sektorov.

Systém sa vzťahuje na všetkých členov posádky plavidla, odborníkov na skvapalnený zemný plyn a odborníkov na prepravu cestujúcich pracujúcich na osobných lodiach a iných plavidlách s dĺžkou viac ako 20 metrov (ako aj na určitých špecifických typoch plavidiel), okrem prípadov, keď sa plavba vykonáva na športové alebo rekreačné účely, alebo prevádzky plavidiel ozbrojených síl alebo záchranných zložiek.

Smernica poskytuje tieto ustanovenia týkajúce sa konkrétnych členov posádok:

- Členovia posádky plavidla, osoby oprávnené prijímať opatrenia v núdzových situáciách na palube osobných lodí a osoby zúčastňujúce sa na dopĺňaní paliva do plavidla používajúceho skvapalnený zemný plyn musia mať preukaz odbornej spôsobilosti EÚ.
- Lodní kapitáni musia mať osobitné povolenia, keď:
    - sa plavia na úsekoch vnútrozemských vodných ciest so špecifickými rizikami,
    - sa plavia na vnútrozemských vodných cestách námorného charakteru,
    - sa plavia pomocou radaru,
    - prevádzkujú plavidlá poháňané skvapalneným zemným plynom,
    - sa plavia vo veľkých zostavách plavidiel.

V smernici sa stanovujú minimálne požiadavky pre jednotlivé spôsobilosti, pokiaľ ide o vek, administratívny súlad, odbornú spôsobilosť a čas plavby. Takisto sa ňou vyžaduje, aby všetci členovia posádky plavidla spĺňali určité normy pre zdravotnú spôsobilosť.

V smernici sa zohľadňujú odlišné charakteristiky členských štátov EÚ udeľovaním výnimiek z niektorých opatrení. To sa týka najmä členských štátov, ktorých vodné cesty nie sú spojené s vodnými cestami iných členských štátov a v ktorých sa vnútrozemská plavba uskutočňuje len sezónne alebo na veľmi obmedzenej úrovni. Všetky ostatné členské štáty so splavnými vnútrozemskými vodnými cestami musia prijať potrebné opatrenia na vykonanie systému uznávania osvedčení stanoveného smernicou pre tieto vodné cesty.

Preukazy odbornej spôsobilosti EÚ, služobné lodnícke knižky a lodné denníky vydané príslušnými orgánmi sú platné na všetkých vnútrozemských vodných cestách v EÚ. Preukazy vydané v súlade s nariadeniami pre členov posádky plavidiel plávajúcich na Rýne, ktorými sa stanovujú požiadavky totožné s požiadavkami smernice, sú takisto platné na všetkých vodných cestách EÚ. Ktorákoľvek krajina mimo EÚ môže požiadať Európsku komisiu o uznanie preukazov, služobných lodníckych knižiek alebo lodných denníkov, ktoré boli vydané orgánmi tejto krajiny.

Každý členský štát by mal vykonaním posúdenia zabezpečiť, aby osoby, ktorým sú vydané preukazy odbornej spôsobilosti, mali príslušnú minimálnu úroveň odbornej spôsobilosti. To by mohlo mať formu administratívneho preskúmania alebo by to mohlo byť súčasťou schváleného výcvikového programu. Smernica zahŕňa aj možnosť preskúšania na simulátoroch.

V smernici sa stanovujú objektívne a transparentné kritériá na to, aby členské štáty určili vnútrozemské vodné cesty so špecifickými rizikami, a na klasifikáciu vnútrozemských vodných ciest námorného charakteru.

Smernicou sa stanovuje zriadenie informačného systému na uľahčenie výmeny údajov o preukazoch odbornej spôsobilosti, služobných lodníckych knižkách a lodných denníkoch medzi orgánmi zodpovednými za vykonávanie a presadzovanie smernice [takzvanej európskej databázy posádok (Eureopan Crew database – „ECDB“)].

Smernica bola prijatá 12. decembra 2017 a nadobudla účinnosť 16. januára 2018, pričom dátum transpozície a uplatňovania bol stanovený na 17. januára 2022.

V článku 17 ods. 1 smernice sa stanovuje, že Komisia prijíma delegované akty v súlade s článkom 31 s cieľom doplniť smernicu stanovením noriem odbornej spôsobilosti a zodpovedajúcich vedomostí a zručností v súlade so základnými požiadavkami stanovenými v prílohe II k tejto smernici.

V článku 21 ods. 2 sa stanovuje, že Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 31 s cieľom doplniť smernicu stanovením noriem pre schvaľovanie simulátorov, v ktorých sa uvedú minimálne funkčné a technické požiadavky a správne postupy v tejto súvislosti, aby sa zabezpečilo, že sa simulátory používané na posúdenie odbornej spôsobilosti navrhnú tak, aby umožnili overenie odbornej spôsobilosti podľa noriem pre praktické skúšky uvedené v článku 17 ods. 3.

V článku 23 ods. 6 sa stanovuje, že Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 31 na základe základných požiadaviek na zdravotnú spôsobilosť uvedených v prílohe III s cieľom doplniť smernicu stanovením noriem pre zdravotnú spôsobilosť, v ktorých sa uvedú požiadavky týkajúce sa zdravotnej spôsobilosti, najmä pokiaľ ide o testy, ktoré musia poverení lekári vykonávať, kritériá, ktoré musia uplatňovať pri stanovení spôsobilosti na prácu, a zoznam obmedzení a opatrení na zníženie rizika.

V článku 25 ods. 1 sa stanovuje, že Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 31 na doplnenie informácií v registroch služobných lodníckych knižiek a lodných denníkov o ďalšie informácie vyžadované na základe vzorov služobných lodníckych knižiek a lodných denníkov prijatých podľa článku 22 ods. 4, s cieľom ďalej uľahčiť výmenu informácií medzi členskými štátmi.

V článku 31 sa Komisii udeľuje právomoc prijímať delegované akty uvedené v predtým uvedených článkoch smernice. V druhom odseku článku sa stanovuje:

„Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 17 ods. 1 a 4, článku 21 ods. 2, článku 23 ods. 6 a článku 25 ods. 1 a 2 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 16. januára 2018. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.“

2. PRÁVNY ZÁKLAD

Predkladaná správa sa vyžaduje na základe článku 31 ods. 2 smernice (EÚ) 2017/2397. Na základe tohto ustanovenia sa právomoc prijímať delegované akty Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 16. januára 2018, pričom Komisia je povinná vypracovať správu týkajúcu sa delegovaných právomocí. V tom istom článku sa uvádza, že delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku.

3. VYKONÁVANIE DELEGOVANEJ PRÁVOMOCI

Od nadobudnutia účinnosti smernice (EÚ) 2017/2397 do dátumu prijatia tejto správy Komisia prijala tieto delegované akty:

1. **Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2020/473** z 20. januára 2020, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2397, pokiaľ ide o normy pre databázy preukazov odbornej spôsobilosti Únie, služobných lodníckych knižiek a lodných denníkov.

   Týmto delegovaným nariadením sa stanovujú normy pre charakteristiky a podmienky používania databáz preukazov odbornej spôsobilosti Únie, služobných lodníckych knižiek a lodných denníkov vydaných v súlade so smernicou (EÚ) 2017/2397, ako aj databáz dokumentov uznaných podľa jej článku 10 ods. 2 až 3. Takisto sa ním vymedzujú prístupové práva, funkcie a komunikácia medzi databázou Únie a vnútroštátnymi registrami. Databáza Únie o dokumentoch týkajúcich sa posádok bude poskytovať konsolidovaný prehľad údajov o preukazoch odbornej spôsobilosti a o služobných lodníckych knižkách členov posádok, ktoré sú uchovávané vo vnútroštátnych registroch.

2. **Delegovaná smernica Komisie (EÚ) 2020/12** z 2. augusta 2019, ktorou sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2397, pokiaľ ide o normy odbornej spôsobilosti a zodpovedajúcich vedomostí a zručností, normy pre praktické skúšky, pre schvaľovanie simulátorov a pre zdravotnú spôsobilosť

   Touto delegovanou smernicou sa dopĺňa smernica (EÚ) 2017/2397, pokiaľ ide o určité normy týkajúce sa odborných kvalifikácií v oblasti vnútrozemskej plavby. Normy

vypracoval Európsky výbor pre vypracovanie noriem v oblasti vnútrozemskej plavby (CESNI).

Normy odbornej spôsobilosti zahŕňajú požadované osobitné odborné spôsobilosti a zodpovedajúce vedomosti a zručnosti, ktoré spĺňajú základné požiadavky týkajúce sa odbornej spôsobilosti stanovené v smernici.

Delegovanou smernicou sa stanovujú normy pre:

- vedomosti a zručnosti,
- praktické skúšky,
- schvaľovanie simulátorov,
- zdravotnú spôsobilosť.

Prijali sa normy pre:

- prevádzkovú úroveň (vymedzujúce kľúčovú odbornú spôsobilosť pre lodníkov a akúkoľvek inú kvalifikáciu na prevádzkovej úrovni),
- riadiacu úroveň (lodní kapitáni),
- osobitné povolenie pre lodného kapitána plaviaceho sa na vnútrozemských vodných cestách námorného charakteru,
- osobitné povolenie pre lodného kapitána plaviaceho sa pomocou radaru,
- odborníkov na prepravu cestujúcich,
- odborníkov na skvapalnený zemný plyn.

Na prevádzkovej a riadiacej úrovni zahŕňajú normy odbornej spôsobilosti tieto kapitoly:

- navigácia,
- prevádzka plavidla,
- manipulácia s nákladom, uloženie nákladu a preprava cestujúcich,
- obsluha námorného, elektrotechnického, elektronického a kontrolného zariadenia,
- údržba a opravy,
- komunikácia,
- ochrana zdravia a bezpečnosť a ochrana životného prostredia.

Všetky prijaté delegované akty boli postúpené Európskemu parlamentu a Rade. Počas poskytnutej lehoty na vznesenie námietok nedošlo k žiadnemu predĺženiu lehôt na vznesenie námietok ani nebola vznesená žiadna námietka.

3. **Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/184** z 22. novembra 2021, ktorým sa mení príloha IV k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2397

Týmto legislatívnym aktom sa nahrádza príloha IV k smernici (EÚ) 2017/2397 a stanovujú sa uplatniteľné požiadavky týkajúce sa praktických skúšok a schvaľovania simulátorov. Takisto sa ním stanovujú základné požiadavky týkajúce sa odbornej spôsobilosti a základné požiadavky týkajúce sa zdravotnej spôsobilosti na základe

európskych noriem pre kvalifikácie v oblasti vnútrozemskej plavby (European Standards for Qualifications in Inland Navigation – ESQIN).

4. PREDĺŽENIE DELEGOVANIA PRÁVOMOCÍ

Komisia v uplynulých štyroch rokoch vykonávala delegované právomoci, ktoré jej boli udelené smernicou (EÚ) 2017/2397.

Vykonávanie delegovaných právomocí Komisii umožnilo prispôsobiť príslušné ustanovenia smernice (EÚ) 2017/2397 týkajúce sa noriem pre databázy preukazov odbornej spôsobilosti EÚ, služobných lodníckych knižiek a lodných denníkov, ako aj noriem odbornej spôsobilosti a zodpovedajúcich vedomostí a zručností, noriem pre praktické skúšky, schvaľovanie simulátorov a zdravotnú spôsobilosť.

Komisia sa domnieva, že delegovanie právomoci sa preukázalo ako potrebné a že potrebným aj zostane. Z tohto dôvodu sa jeho predĺženie považuje za vhodné.

5. ZÁVER

Komisia touto správou spĺňa požiadavku na podávanie správ podľa článku 31 ods. 2 smernice (EÚ) 2017/2397 a vyzýva Európsky parlament a Radu, aby túto správu vzali na vedomie.